

«Μετά από 40 χρόνια όσοι είχαν την ευθύνη για να δικαιώσουν αυτούς που πρόσφεραν τη ζωή τους, τους σκοτώνουν και τους ξανασκοτώνουν μέχρι να τους εξαφανίσουν τελείως από τη μνήμη των επιζώντων. Σβήνουν τον αγώνα και τη θυσία των ανθρώπων που κράτησαν το 63% της Κύπρου ελεύθερο...»

Του Γιάννη Συμεωνίδη

Τα παραπάνω λόγια ανήκουν στον **Νίκο Αργυρόπουλο**, τον πρόεδρο του Συλλόγου «**Βετεράνοι Κύπρου 1974**»

. Η φωνή του σπάει όταν διηγείται την Ιστορία που πέρασε μπροστά από τα μάτια του: το χουντικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου στη Μεγαλόνησο, η τουρκική εισβολή και ο πόλεμος που την επακολούθησε δεν είναι για τον ίδιο ένα θέαμα που παρακολούθησε από την τηλεόραση. Τα έζησε όλα εκ του σύνεγγυς, συμμετείχε σε αυτά κι έχει πολλά να μας πει που κάποιοι δεν θα ήθελαν να δουν ποτέ γραμμένα...

Ο κ. Αργυρόπουλος ήταν 21 χρόνων τον Ιανουάριο του 1974, όταν μετέβαινε στην Κύπρο ως

λοχίας τεθωρακισμένων για να συνεχίσει τη στρατιωτική του θητεία στη Μεγαλόνησο. Στο ατομικό του βιβλιάριο μεταβολών κι εκπαιδεύσεων, βεβαίως, δεν γράφτηκε τίποτα σχετικό αφού, με βάση τις Συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου, κληρωτοί κι αξιωματικοί της ειδικότητάς του δεν θα έπρεπε να βρίσκονται στο νησί. Το κλίμα, εξάλλου, μεταξύ των Ελληνοκύπριων τους μήνες που προηγήθηκαν της εισβολής μόνο από ομόνοια δεν χαρακτηριζόταν, αφού η ένταση ανάμεσα σε όσους υποστήριζαν την Ένωση με την Ελλάδα και τους πολέμιους της βρισκόταν στην ημερήσια διάταξη.

Ιστορίες από το μέτωπο

Το πρωινό της 15ης Ιουλίου αξιωματικοί και φαντάροι της «**21 EAN**» («Επιλαρχία Αναγνωρίσεως») της Εθνοφρουράς συγκεντρώθηκαν στο ΚΨΜ της. Λίγο αργότερα οι στρατιώτες πήραν διαταγή να επιβιβαστούν στα τεθωρακισμένα «Marmon Herrington» και στη συνέχεια βρέθηκαν στο Προεδρικό Μέγαρο, το οποίο ήδη καιγόταν, ενώ ταυτοχρόνως έπεφταν πυροβολισμοί από ακροβολισμένους ελεύθερους σκοπευτές. Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε προλάβει να διαφύγει...

Το πρωινό της 20ής Ιουλίου ο κ. Αργυρόπουλος βρισκόταν στο στρατόπεδο, όταν αεροπλάνα πέρασαν «ξυστά» από το κεφάλι του ρίχνοντας βόμβες. Αμέσως συμπέρανε πως ήταν τουρκικά, αφού οι ελληνικές δυνάμεις δεν διέθεταν αεροπορικές δυνάμεις στο νησί.

Τα άρματα επανδρώθηκαν και ο ουλαμός τους ξεκίνησε με κατεύθυνση τον βορρά, προκειμένου να επιτεθεί στο τουρκοκυπριακό χωριό Κιόνελλι, το οποίο προετοιμαζόταν εδώ και καιρό για πόλεμο. Ανάμεσα σε άλλα, οι Τουρκοκύπριοι είχαν δημιουργήσει αντιαρματική τάφρο, καθώς και τρεις σειρές πολυβολείων, ενώ διέθεταν όλμους και Πυροβολικό.

Ο ουλαμός, ωστόσο, δεν έφτασε ποτέ στο Κιόνελλι, αφού στη διαδρομή δέχθηκε σφοδρή επίθεση από τουρκικά αεροπλάνα. Δεν χάθηκε, όμως, κανένα άρμα, αφού οι Τούρκοι πιλότοι τρόμαζαν στη θέα των τροchioδεικτικών σφαιρών που τους έριχναν τα αντιαεροπορικά πολυβόλα των αρμάτων.

Το ίδιο, ωστόσο, δεν συνέβαινε με τους Βρετανούς πιλότους οι οποίοι, όπως καταγγέλλει ο κ. Αργυρόπουλος, χειρίζονταν κι εκείνοι τουρκικά αεροσκάφη...

Οι Έλληνες μαχητές άλλαζαν συνεχώς θέσεις, αναγκαζόμενοι να καλύπτουν την εμπόλεμη ζώνη σε ολόκληρη την Κύπρο με μόλις 80 τεθωρακισμένα. Πέρα από την Τουρκική Δύναμη Κύπρου (ΤΟΥΡΔΥΚ) και τον εκ Τουρκίας προερχόμενο στρατό, εξάλλου, ήρθαν αντιμέτωποι και με 27 τάγματα της τουρκικής παραστρατιωτικής οργάνωσης ΤΜΤ, η οποία χρηματοδοτείτο, εξοπλιζόταν κι οργανωνόταν απευθείας από την Αγκυρα και τα μέλη της συγκροτούσαν οργανωμένες και πάνοπλες ομάδες, πολλές από τις οποίες στον πόλεμο μάχονταν με πολιτικά.

«Η εκχειρία έσωσε τους Τούρκους»

«Η εκχειρία στις 22 Ιουλίου έσωσε τους Τούρκους», είναι η «αιρετική» άποψη του κ. Αργυρόπουλου, ο οποίος πάντως τη δικαιολογεί: «Βρίσκονταν εγκλωβισμένοι σε τρία σημεία, τα οποία δεν κάλυπταν πάνω από το 2% του κυπριακού εδάφους: Στο σημείο της απόβασης στην Κερύνεια, στο Κιόνελλι και στην Αγύρτα. Στο μεσοδιάστημα μέχρι την αποκαλούμενη δεύτερη εισβολή της 14ης Αυγούστου οι Τούρκοι φρόντισαν να μεταφέρουν στο νησί έναν ολόκληρο στρατό, με αποτέλεσμα τα τρία σημεία να γίνουν ενιαίος χώρος και το 2% να γίνει 18%. Την ίδια ώρα, απαντούσαμε μόνο όταν δεχόμασταν επιθέσεις, ενώ είχαμε τη δυνατότητα να πετάξουμε τους Τούρκους από την Κύπρο μια για πάντα»...

Ο κ. Αργυρόπουλος επέστρεψε από τη Μεγαλόνησο τον Μάιο του 1975, πολύ ωριμότερος από τα μόλις 22 του χρόνια. Κι αυτό είναι πολύ λογικό όταν για περισσότερο από ένα μήνα ο ίδιος και οι συμμαχητές και, προπαντός, φίλοι του «φλέρταραν» με τον Χάρο σε καθημερινή βάση: «Η χειρότερη στιγμή είναι η αναμονή τού θανάτου.

Η στιγμή που δεν γίνεται τίποτα, αλλά ξέρεις ότι σε λίγο θα κροταλίζουν τα πάντα γύρω σου. Τότε δοκιμάζονται όλες σου οι αντοχές. Κι όταν έρχεται ο θάνατος του συμπολεμιστή σου, αναγκάζεσαι να τον καταπιείς αμέσως γιατί μαίνεται ένας πόλεμος γύρω σου. Μόνο όταν τελειώνει κάθε γεγονός ζητά να πάρει τη θέση που του αρμόζει στην ψυχή σου.

Αισθάνομαι απέραντη θλίψη για τους φίλους που έχασα στο μέτωπο, αλλά ντροπή κι οργή για τους από τότε μέχρι σήμερα πολιτικούς και στρατιωτικούς ένοχους της τραγωδίας, οι οποίοι τρέμουν ακόμα και να πουν πως πριν από 40 χρόνια διεξήχθη ένας πόλεμος στην Κύπρο. Μας εμπόδισαν να πούμε την αλήθεια ως αυτόπτες μάρτυρες του φοβερού εγκλήματος που μέχρι σήμερα μένει ατιμώρητο. Συγκάλυψαν τους ένοχους της τραγωδίας

και το αποτέλεσμα είναι σήμερα να παραδίδεται όλη η Κύπρος στους Τούρκους».

Μυστήριο η τύχη των 83 Ελλαδιτών ν αγνοούμενων

Ο **Ελλαδίτης Δημήτρης Ανεμάς** ήταν 23 ετών τον Ιούλιο του 1974. Βρισκόταν ήδη ένα χρόνο στην Κύπρο, υπηρετώντας τη στρατιωτική του θητεία στην ΕΛΔΥΚ. Η ειδικότητά του ήταν διαβιβαστής. Ο ίδιος, μαζί με άλλους στρατιώτες της ίδιας σειράς με τη δική του, ξεκίνησε το ταξίδι της επιστροφής στην Ελλάδα στις 19 Ιουλίου με το αρματαγωγό «Λέσβος».

Την επόμενη ημέρα, ωστόσο, δόθηκε εντολή να επιστρέψει στη Μεγαλόνησο. Κάτι είχε συμβεί: περίπου 40.000 Τούρκοι στρατιώτες, με την υποστήριξη της τουρκικής αεροπορίας και ναυτικού, είχαν εισβάλει παρανόμως και κατά παράβαση του καταστατικού χάρτη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις βόρειες ακτές της Κυπριακής Δημοκρατίας...

Από τις 20 Ιουλίου μέχρι και τη δεύτερη τουρκική εισβολή, στις 14 Αυγούστου, ο Δημήτρης Ανεμάς μαζί με τους υπόλοιπους Ελλαδίτες φαντάρους υπερασπιζόταν το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ, δίχως να βγει ούτε μία φορά από αυτό. Η τελευταία φορά που κατάφερε να επικοινωνήσει μαζί του η οικογένειά του ήταν στις 12 Αυγούστου. Στη μάχη τού στρατοπέδου της ΕΛΔΥΚ βρισκόταν εν ζωή. Τα ίχνη του χάθηκαν κατά τη διάρκεια της ελληνικής οπισθοχώρησης...

«Κάλεσαν κάποια στιγμή τους γονείς μου στο Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής που μέναμε και τους ανακοίνωσαν πως ο αδερφός μου αγνοείται. Από εκεί και πέρα ξεκίνησε η “Οδύσσειά” μας, η οποία έχει διαδρομή 40 ετών. Ο πατέρας μου και η μητέρα μου προσπάθησαν να βρουν άκρη με κάποιους γνωστούς μας στην Κύπρο, αλλά εις μάτην. Απευθυνθήκαμε και στον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό, αλλά ποτέ στις τουρκικές Αρχές, οι οποίες έτσι κι αλλιώς τηρούν διαχρονικά ένοχη σιγή ιχθύος. Το μόνο που κατάφερε να συλλέξει η οικογένειά μου είναι ορισμένες σκόρπιες πληροφορίες από συμμαχητές τού αδελφού μου».

Τα παραπάνω διηγείται στην «Α» ο αντιπρόεδρος της Πανελλήνιας Επιτροπής Γονέων και Συγγενών Αθλητών, Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων της Κυπριακής Τραγωδίας 1974, Κώστας Ανεμάς, ο οποίος ήταν 16 χρόνων όταν εξαφανίστηκε ο αδελφός του: «Ήμουν ο βενιαμίν μιας φυσιολογικής ελληνικής οικογένειας. Θυμάμαι που ήθελα να παίζω ποδόσφαιρο με τον αδελφό μου και τους φίλους του, αλλά δεν με έπαιζαν γιατί ήμουν μικρότερός τους. Έχω ακόμα δύο μεγαλύτερες αδελφές, η μία εκ των οποίων ήταν δίδυμη με τον αδελφό μου».

«Οι κυβερνήσεις δεν έκαναν σχεδόν ποτέ τίποτα»

Ο αρχικός αριθμός των αγνοούμενων ήταν 1.619, από τους οποίους 83 Ελλαδίτες. Ύστερα από έρευνες και ταυτοποίηση DNA των λειψάνων, ο αριθμός αυτός κατέβηκε στα 1.532 άτομα. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται στρατιωτικοί κι άμαχοι, ακόμα και γυναίκες και παιδιά, οι οποίοι είτε συνελήφθησαν από τις τουρκικές δυνάμεις εισβολής κατά τη διάρκεια του Ιουλίου και του Αυγούστου του 1974, είτε εξαφανίστηκαν πολύ μετά τη λήξη των εχθροπραξιών σε περιοχές οι οποίες βρίσκονταν υπό τον έλεγχο του τουρκικού στρατού.

Η Τουρκία δεν έχει δώσει ποτέ οποιαδήποτε στοιχεία, μολονότι έχει καταδικαστεί επανειλημμένως από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), το οποίο δεν έχει αποδεχθεί τον όρο «υποθετικώς νεκροί» τον οποίο είχε επιχειρήσει να εισαγάγει η Τουρκία για να χαρακτηρίσει τους αγνοούμενους.

Κατά το παρελθόν έχουν πραγματοποιηθεί μυστικές αποστολές τής τότε Κρατικής Υπηρεσίας Πληροφοριών για ανεύρεση Ελλήνων αγνοούμενων στα βάθη τής Ανατολίας, οι οποίες τελικώς αποδείχθηκαν άκαρπες.

Ο ιστορικός ηγέτης των Τουρκοκύπριων, Ραούφ Ντενκτάς, είχε υποστηρίξει πως οι περισσότεροι αγνοούμενοι είχαν εκτελεστεί πριν προλάβουν να φύγουν από το νησί. Από τους 83, εξάλλου, Ελλαδίτες, έχουν ταυτοποιηθεί μόλις 12. Όπως γράφει κι ο δημοσιογράφος Πέτρος Κασιμάτης στο βιβλίο του «13 Περιστερία» (εκδόσεις Λιβάνη), είχαν

εντοπιστεί σε τουρκικές φυλακές δύο ομάδες αιχμαλώτων, μία των επτά και μία των έξι ατόμων. Τα «13 Περιστερία» ήταν ο μυστικός κωδικός για τη μεγαλύτερη επιχείρηση απελευθέρωσης Ελλαδιτών και Ελληνοκύπριων αγνοούμενων της κυπριακής τραγωδίας, οι οποίοι ακόμα και σήμερα φημολογείται πως κρατούνται σε στρατιωτικές φυλακές της Τουρκίας, όπως στην Άγκυρα και στα Άδανα.

Όπως, όμως, σημειώνει ο κ. Ανεμάς, παρενέβησαν οι ΗΠΑ ώστε να μη γίνει καμία περαιτέρω ενέργεια.

Ο ίδιος, εξάλλου, έχει πολλά παράπονα διαχρονικά από την ελληνική πολιτεία: «Ποτέ δεν αντιλήφθηκα εάν έχει κάνει κάποια επίσημη ενέργεια το ελληνικό κράτος για τους αγνοούμενους. Η ελληνική πλευρά, πάντως, υποστήριζε πάντοτε πως η άρνηση επίλυσης αυτού του ανθρωπιστικού προβλήματος οφειλόταν στην άρνηση της Τουρκίας, η οποία χρησιμοποιεί διάφορους τακτικισμούς για να απεμπλέκεται από αυτήν την υπόθεση.

Η Τουρκία, κι ως εισβάλλουσα δύναμη, έχει στοιχεία. Κάποια στιγμή πρέπει να τα κοινοποιήσει. Ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ είχε ανοίξει τους φακέλους της KGB για να εξετάσουν Αμερικανοί επιτελείς αν υπήρχαν στοιχεία για τους συμπατριώτες τους αγνοούμενους του Βιετνάμ. Υπήρχαν πληροφορίες πως είχε γίνει μεταφορά αιχμαλώτων στη ρωσική επικράτεια.

Οι πολιτικές σκοπιμότητες πρέπει να μπαίνουν στην άκρη όταν έχουμε να κάνουμε με ανθρωπιστικά θέματα. Η μητέρα μου είναι 94 χρόνων. Μέχρι πέρυσι πήγαινε πάντοτε τέτοιες ημέρες στην Κύπρο. Οι Τούρκοι, ωστόσο, δεν υπολογίζουν ούτε τον πόνο της μάνας», καταλήγει με παράπονο ο κ. Ανεμάς.

Σημείωση www.antilogosnews.gr : **Ο Ήρωας Δημήτρης Ανεμάς κατάγεται από την Καρδίτσα.**

lapopsi.gr